

Реферат на тему: "Михайло Грушевський. Коротка біографія"

Михайло Грушевський

Реферат

на тему:

"Михайло Грушевський.

Коротка біографія"

Михайло Грушевський походить з давньої, званої ще з XVII ст., духовної родини на Чигиринщині. Рід мав козацькі корені та первісне прізвище Груша.

Михайло народився 17 (29) вересня 1866 року у Холмі (нині Польща), де його батько, Сергій Федорович Грушевський після закінчення Київської духовної академії працював вчителем словесності. Виріс на Кавказі. Виховання, розповіді батька та рідкі поїздки в Україну рано збудили в Михайлові зацікавлення та вболівання за долю Батьківщини. Під час навчання в Тифліській гімназії у 1880-1886 рр. почалося свідоме захоплення українською історією та літературою, пошук свого місця у справі служіння Україні.

З 1886 року Михайло продовжує здобувати освіту на історико-філологічному факультеті Київського університету. Грушевському поталанило на справжнього вчителя — відомого історика, професора Володимира Антоновича. Під його керівництвом він підготував свої студентські наукові праці, які не втратили свого значення і сьогодні, захистив магістерську дисертацію.

За рекомендацією В. Антоновича 1894 р. Михайло Грушевський отримав посаду професора першої на українських землях кафедри історії України у Львівському університеті.

Десятилітня доба Михайла Грушевського у Львові (1894-1914) — це курси лекцій в університеті, це створення власної історичної наукової школи, це напружена праця в Науковому товаристві імені Шевченка (очолював з 1897 р. по 1913 р.), яке завдяки організаторському таланту вченого по праву мало статус нетитулованої Української академії наук, це неперевершена видавнича діяльність (лише "Записок Наукового товариства ім.Шевченка" за його редакцією вийшло більше 100 томів, крім того сотні наукових та науково-популярних видань українською мовою).

Вершиною наукової діяльності М. Грушевського стала реалізація його мрії ще з київських студентських часів — написання суцільної історії України. Перший том фундаментальної "Історії України-Руси" побачив світ у 1898 році. В основу цієї праці була покладена розроблена автором історична схема самостійного розвитку українського народу від найдавніших часів, що аргументовано спростовувало прийнятну російською історіографією концепцію про єдину загальноросійську народність-колиску. Послідовники Грушевського назвуть його "Історію України-Руси" метрикою

українського народу, поставивши в один ряд з Шевченковим "Кобзарем".

Наукова концепція Грушевського історика про етнічну соборність України стала національним ідеалом Грушевського політика. До 1906 р. він, працюючи на Галичині, широко використовував конституційні свободи Австро-Угорщини для піднесення національної свідомості українства. Коли подібні умови виникли в підросійській Україні, розгортає свою діяльність і в Києві: створює наукове товариство, переносить зі Львова окремі видання, випускає газети, відкриває книгарні.

Грушевський здобув заслужений авторитет провідника українського руху, а отже став небезпечною особою для урядових кіл як Росії, так і Австро-Угорщини. З початком I світової війни повертається до Києва, де відразу ж був заарештований. Заслання відбував у Симбірську, Казані, Москві.

Після Лютневої революції в Росії у лютому 1917 р. український народ тримав можливість здобути власну державність. Цю боротьбу очолила Українська Центральна Рада — єдина парламентська інституція, утворена на руїнах самодержавства. Визначальним принципом творення українського парламенту був широкий демократизм. До його складу ввійшли представники всіх політичних партій, товариств, спілок, ради військових, селянських, робітничих депутатів, всіз українських земель та українських колоній-громад, національних меншостей. Легітимність Української Центральної Ради забезпечив Всеукраїнський національний з'їзд. Таємним голосуванням практично одностайно головою українського парламенту був обраний Михайло Грушевський. Він був лідером, головним конструктором політики Української Центральної Ради, мав великий вплив на її рішення, був ініціатором та співавтором найголовніших документів. Незаперечною заслугою Грушевського стало те, що Центральна Рада за рік пройшла шлях від обережних гасел за автономію України до проголошення суверенної, ні від кого незалежної Української Народної Республіки в січні 1918 року та прийняття її Конституції уже в квітні 1918 року.

Характер Української революції динамічно змінювався, змінювалися і лідери. На політичній арені з'являється П. Скоропадський, згодом С. Петлюра. Михайло Грушевський відійшов від активної внутрішньої політики, 1919 року емігрував, проживав у Празі, Відні, використовував усі можливості, щоб привернути увагу світової громадськості до України, продовжував науково-організаційну діяльність.

1924 року, заради продовження масштабної наукової праці, завершення "Історії України-Руси", що неможливо було без українських архівів та бібліотек, Михайло Грушевський змушений був піти на компроміс з встановленою в Україні радянською владою і повернутися на Батьківщину. Наукові заслуги історика були поціновані навіть більшовицьким урядом: 1923 року його було обрано академіком Всеукраїнської академії наук, 1929 року — Академії наук СРСР. В Україні вчений очолив Історичну секцію ВУАН, навколо якої об'єдналися всі історичні установи, провідні дослідники і талановита молодь.

І все це в умовах постійного, з перших днів повернення, нагляду репресивних органів ДПУ-НКВС, які зібрали 8 томів наклепів і доповідних на "неблагонадійного"

Грушевського. 1931 року вчений змушений був виїхати до Москви, підданий короткочасному арешту у справі так званого "Українського національного центру". Після звільнення до кінця життя Грушевський не почував себе вільною людиною. На початку 1930-х рр. була ліквідована Історична секція ВУАН. Закриті видання, зазнали репресій учні і співробітники. Трагічно загинули в таборах донька Катерина, брат Олександр, племінник Сергій, інші родичі. Бо вони належали до роду Грушевських.